

mu je priporočal, da naj pri prihodnjih volitvah gre roje šegietati svojega prašička, nego da bo lovil »štince.« Da, da, sreča je opoteča, gospodine Robnik! Sentjurčani ti kličejo: Srečen pot! Se eno mašo bomo plačali v zahvalo, da si vzel slovo od nas!

V Jarenini imamo gospoda, ki se je ob volitvah strahno trudil za krčmarja Schickerja in za mesarja Pucija. To je tisti Joža, ki ni zdrav, ako se ne tožari. Na sodnji ga pozna že vsak pisar. Advokati ga pozdravljajo kot dobrega priganjača. Mož ni zadovoljen samo s tem, da toži vsakega, kdor mu pokaže prst, ampak ta samostojni evangelist je znan po celi fari kot ovaduh za dohodninski davk. Lansko leto je pismeno ovadil 18 jareninskih malih in srednjih kmetov na davčno oblast, da se jim je odmerilo premalo dohodnine. Taki so agitatorji samostojne kmetijske stranke! Mi Jareninčani pa smo v Pucijevo volilno škrinjo radi tega pokazali figo, a v škrinjo SLS smo dali kroglice.

V St. Ilju v Slov. gor. je bil v nedeljo, dne 22. februarja pokopan 75letni Leopold Hauc iz Ceršaka. Rajni je bil brat blagopokojnega župana in odličnega krščanskega in narodnega boritelja župana Antona Hauc. Leopold je bil zvest somišljenik SLS. Dne 8. februarja je, dasiravno bolan, šel glasovat za našo stranko. Hudo se je prehladil in je bil prikovan na bolniško postelj. Tako je Leopold žrtvoval svoje življenje za svojo stranko. Nagrobni govor mu je govoril domači č. g. župnik Evald Vračko. Blagi in zvesti prijatelj, počivaj v miru!

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. in okolici se je pred volitvami pojavil nek agitator z imenom Ogner. Mož je obrazil vse hribe in doline ter je obljubljal ljudem, da bo njegova stranka odpravila davke, vojaštvo in bo poskrbela, da pridejo naši kraji pod Avstrijo. Na ta način je Ogner pri nas dobil kakih 40 ljudi na svojo stran, pri Mariji Snežni pa celo večino. Posebno Nemci so mu nasledili. Sedaj po volitvah pa je vsem žal, da so nasedli temu človeku. Vsi, ki so šli z Ognerjem, ne vedo, koga so izvolili za poslanca. Piše se menda za Tisaja in je doma nekje v Medžimurju. Kam pa bomo šli, če bomo rabili kako pomoč? Tako se sedaj povprašujejo tisti, ki so se dali po Ognerju zapeljati. Mi pa, ki smo ostali zvesti Slovenski ljudski stranki, pa le imamo našega Zebota za poslanca, ki je naš domačin in pozna naše razmere. Kje pa imate Vi, ki ste Ognerja ubogali, Vašega Tisaja, ali Vi samostojneži Vašega Pucija? Daleč, daleč je do njih! Pravijo, da gre osel samo enkrat na led. Tako bodo tudi oni, ki so volili tako, kakor jim je govoril nerodni Ogner, drugič v njegovo škrinjico pokazali figo.

Lep jubilej v Zlatoličah. Dne 4. februarja sta obhajala zakonska Pesek Jožef in Marija svojo zlato in biserno poroko. Pri njenem slavju so ju počastili njuni otroci, vnuki in pravnuki ter drugi prijatelji od blizu in daleč. Vkljub visoki starosti sta slavljena še čvrsta. Dal Bog jima dočakati še železno poroko! — Svatbi na biserni gostiji Pesek v Zlatoličah so darovali za dijaško večerjo in dijaško semenišče 708 K. — Gostje na svatbi Marčič—Dobnik v Zlatoličah pa za oboje 630 K. — Bog povrnil!

Poroka. Iz Huma pri Ormožu smo prejeli: Pri nas smo obhajali veselo gostijo Orla Ludovika Zadravec in vrle mladenec Marije Masten. Na gostiji so se radodarni gostje spomnili ormoškega Orla, kateremu so podarili 100 D in Dijaške večerje, ki je dobila 215 D. Mladonadebudnemu ter srečnemu paru naše iskrene častitke!

Novice iz Veržaja. V Veržaju je umrl dne 15. t. m. cerkveni ključar Anton Seršen, star 65 let. Pokojni je bil blaga duša, zmirom je trdno stal na strani SLS. Blagi Toni, počivaj v miru! — V Veržej je prišel v soboto zvečer, dne 21. t. m. se zahvaliti svojim volilcem g. dr. Pivko za 81 glasov, SLS pa je dobila 176 glasov. Lepo, lep, Vi gospod dr. Pivko, kedaj pa se boste šli v Vašo faro zahvaliti za tistih celih 14 glasov, kjer jih je SLS imela 620 glasov. Torej na svidenje tam, g. doktor.

V Narapljah pri Ptujski gori so vprizorili domači fantje in dekleta igro v prid ubogim otrokom. Občinstva je bilo precej in se je očitno dobro zabavalo. Prav hvaležne vloge so bile skrbno naštudirane, a ne povsod brezhibno podane. Učitelj—snubač ne sme izzivati pomilovanja. — Prav na mestu je bil čevljarski vajenec in krčmar. Stari čevljar se dobro razvija, ženske uloge so bile na mestu. Ne da se tajiti, da predolgi odmorji ne zabavajo. Povsod se je čutila požrtvovalnost, dobra volja in napredovanje, kar jamči za nadaljno plodnosno delo, katerega gonilna sila je izkušena, dobroželeča, a brezobzirna razišerjeva roka. Na svidenje!

Povolitveni glas iz Polenshaka. Zavedni Polenshaki smo prav dobro odrezali pri volitvah dne 8. februarja 1925. Naša stranka je dobila kar 74 glasov absolutne večine nad vsemi drugimi. In sicer je bil ta rezultat: SLS 127, Radič 27, narodni ploh 20 in slabostojna 6 glasov; vsi ostali pa prazne škrinje. Nepopisno veselje je zavladovalo zvečer, ko se je zvedelo, da je SLS dobila tako lepo zaupnico od Polenshanov, a še večja radost je bila, ko se je tudi zoznalo, da jo je narodni ploh dobil tako krepko po svoji izdajalski grbi. Oh, koliko se je prizadel g. dr. Visenjak, ptujski advokat, ki je bil pri nas tudi predsednik volilne komisije. Se na Svečnico nas je počastil s svojo visoko osebnostjo ter na volilnem sestanku udrihal po klerikalcih in po našem vič. g. župniku, ter gromovito oznanil, da narodni ploh bo in mora zmagati. Od 200 polenskih volilcev si je že vnaprej prisvojil cele tri četrtine. Res je bilo na sestanku precej lepo število oseb, a g. advokat kljub svojim velikim cvikarjem ni videl, da je bila več kot polovica samih naših pristašev, ki so se prav po polenski navadi hudomušno smejali njegovemu čvakanju. Ne bomo opisovali vseh neumnosti, ki jih je g. dr. Visenjak razlagal, ampak mi preiramo njegova izvajanja. Bodi tudi omenjeno, da je bil predvolitveni večer Polenshak okrašen z raznobarnimi plakati, a jih je sveča noč vzela s seboj v kraljestvo miru.

Da, da, »Slovenski Gospodar« je že v svoji 8. številki povedal bratcem vseh sort, da je za nje v polenski napredni trdnjavi odklenalo. In to se je v resnici zgodilo. Fort za fortom se ruši in kmalu ne bo kamna na kamnu nekaj tako slavne polenske »nazadnjaške« trdnjave, ker dorastli so vrli pionirji, ki vztrajna in neustrašeno gradijo novo, v resnici napredno — a le katoliško-napredno trdnjavo na Polenshaku. Še malo časa in grozni »klerikalni zmaj« bode pohrustal še zadnje žalostne ostanke narodnih izdajic. H koncu bodi povedano, da je to že gotovo slutil v naprej g. dr. Visenjak, ki se je dne 7. februarja pripeljal v črni kočiji, oblečen v salon-obleko in s cilindrom na glavi k pogrebu naprednih strank ter jo je po volitvi urnih krač pobrisal iz Polenshaka ter ni imel niti toliko časa, da bi se oglasil pri svojem najboljšem prijatelju Jožefu Lahetu in mu ni mogel izročiti vizitke z napisom: v miru počivaj!

Razno iz Keblja na Pohorju. Ugledni družini Hribernik v Modriču, ki je dolgoletna naročnica krščanskih listov, je umrla 24 letna hčerka Julijana. Njen pogreb je pričal, da je bila res vzgledna Mar. družbenica in pridna razširjevalka krščanskih listov. — Zadnjih volitev so se pri nas udeležili razen starih ljudi — zapadel je sneg — vsi volilci in oddali za SLS 112 kroglic, vsem ostalim 7. — Letos je število naših listov naraslo. »Slovenskega Gospodarja« imamo 36, 4 »Domoljube«, 46 »Bogoljubov« in drugih tem primerno, nasprotnega pa samo enega, kar pove, da so v tej mali župniji skoraj vsi posestniki naročniki naših listov. Ljudstvo željno pričakuje od naših poslancev, da se zavzamejo za pravično izvedbo agrarne reforme v našem kotu. Dosedaj je bilo rešeno vse v našo škodo in na željo grajščaka Windischgraetza. Agrarni uradniki se peljejo k nemškemu uslužbencem istega in izjave istih se nam pošljejo kot rešitev na naše utemeljene pritožbe. Torej prosimo poslance za posredovanje.

Smrt našega pristaša na Rečici. Dne 13. februarja smo položili k večnemu počitku 65 let starega zvestega pristaša SLS Franca Zakrajšek pd. Grega z Lačevasi. Z njim smo izgubili enega naših najboljših odbornikov in ustanovitelja Hranilnice in posojilnice, kakor tudi Kmetijskega društva, ki je od leta 1899 sodeloval.

Solska upraviteljica gđ. Kristina Berthold, umrla. Še sedaj ne moremo verjeti, da je ni več — preblage gđ. Kristinke. Pa v šolo, k tako iskreno ljubljim šolarčkom je ni več; in v cerkvi je prazen prostor, kjer je tako rada klečala, tako rada poslušala besedo božjo in tako goreče molila ... 9. svečana je gđ. Kristinko ljubi Bog nenadoma vzel iz naše sredine in njena blaga duša se je preselila v boljše življenje. V soboto se je bila v šoli, v nedeljo se pri sv. obhajilu in pri sv. maši. Zvečer ji postane slabo in je bila celo noč brez zavesti. V pondeljek po sv. maši je še prejela sv. poslednje olje in kmalu potem je izdihnila. Rajna gđ. Kristinka se je rodila v Celju dne 24. maja 1863. Za učiteljski poklic se je pripravljala v Gradcu. Tri leta je službovala v Globokem pri Brežicah, od leta 1885. do svoje smrti pa na Pilštanju, na zadnje kot šolska upraviteljica. Svojemu poklicu je posvetila vse svoje dušne in telesne moči. Visoko izobražena — ni nehala dan za dnem pridobivati si novih vrednosti, ki so le količjak mogle pospeševati napredek pri poduku in vzgoji. V svoji nadarjenosti in veliki gorečnosti za šolo je pred nekaj leti izumila nov praktičen način, kako prvence hitro in brez posebnega truda naučiti čitanja. Šola je bila njeno življenje. Sama je rekla večkrat, da na pokoj niti misliti ne more, to bi bila njena smrt. Globoko izobražena, pa tudi globoko verna in pobožna je bila gospodična Kristinka. »Nič ni tisti, ki sadi, in nič ni tisti, ki zaliva, ampak Bog je, ki daje rasti.« To resnico je imela vedno pred očmi pri vsakem svojem delu. Zato je tudi svoje šolarčke vsak dan peljala k božjemu Prijatelju otrok, je tam z njimi klečala pred tabernaklom, molila z njimi in prepevala svete pesmi. In Bog je obilno blagoslovil delo verne svoje služabnice. Nepozabna gđ. učiteljica je bila tako vzorna vzgojiteljica mladih pa tudi odraslih. V šoli je nadomestovala stariše in popravljala to, kar so zanemarili zanikrni stariši. Koliko otrok je naučila moliti, ker slaba mati doma tega ni storila; koliko jih je naučila snage in reda, ki doma te čednosti niso poznali. Vabila je k sebi matere ali so pa tudi same rade prihajale, in vedno so pri njej dobile potrebnih naukov in dobrega sveta. Kako pa je šele vse učila s svojim lepim vzgledom! Prva je bila v cerkvi, prva pri obhajilni mizi, ni se sramovala na glas moliti; in zopet je zbiralala okoli sebe dekleta in je z njimi prepevala svete pesmi. Samo tega ni mogla trpeti, da bi bilo vse tiho v cerkvi med službo božjo. Ubogim je bila prava mati. Sebi je pritrkala kruha ali je pa dala za njega zadnji vinar, samo da je vsaj mali košček mogla dati lačnim šolarčkom. Koliko lačnih je pa nasitila na svojem domu; vsakemu siromaku je znala pomagati njena dobrotna roka. Zato pa so tudi ob njeni smrti tekle obilne solze: bile so to solze hvaležnih otrok, kakor tečejo ob grobu dobre matere. Ko je gđ. Kristinka ležala na mrtvaškem odru, so ves čas ljudje prihajali od vseh strani, kakor prihajajo na veliki petek. Pri pogrebu se je zbralo toliko ljudi, da so bili prvi že pri pokopališču, zadnji so pa šli od cerkve. In še zdaj po štirinajstih dnevih hvaležni otroci nosijo na grob cvetlice. Tako časti hvaležno ljudstvo svojo vzor-učiteljico in vzgojiteljico, nepozabno gđ. Kristinko. V hvaležnih srcih bo imela večni spomin!

Tiskovine za volilne imenike in abecedne sezname volilcev je založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Navodilo, kako se vrši uradna poprava volilnih imenikov in kako se postopa z reklamacijami, je sestavilo Tajništvo SLS v Mariboru. Kdor želi ta navodila, naj se obrne na Tajništvo.

Zahvala. Otroci blagopokojne Marije Mrčinko iz Hajdoš pri Ptujju se prisrčno zahvaljujejo vsem prijateljem in

enancem, zlasti pa čč. duhovščini, ki so spremljali nepozabno mater dne 22. t. m. na njeni zadnji poti.

Darovi za Dijaško večerjo, meseca februarja. Oku zastop Maribor za drugi tečaj 5000 D. Na Hrga—Sokovi gostiji pri Sv. Marjeti niže Ptujja 385 D. Sv. Križ pri Rogaški Slatini so darovali: Nadžupnik Fr. Korošec 100 D, g. Ant. Tkalec 100 D, kaplana Julij Vajda, Peter Kovačič, dalje Fr. Ogrizek po 30 D, Janko Narat 15 D, skupaj 305 D. Dar gostov na gostiji Lud. Brunčič—Otilija Slavič v Noršincih, Sv. Križ pri Ljutomeru 300 D. Na Trinkaosovi zlati poroki pri Sv. Jurju v Slov. gor. 275 D. Profesor Vreže v Mariboru: izgubljen stavu 250 D. Iz stave dr. Juvan—Zebot glede volitev dobila D. v. 200 D. Na gostiji Kvas—Lah v Slaptincih 22. jan. nabrano 163 D. Na gostiji po pokojni Mariji Turin v Globokem pri Studencih se je nabralo 110 D. Simon Skrbineš in Terezija roj. Predikaka ob priložnosti gostije 104 D. Knjigovez Koračin v Mariboru za februar 100 D. Ravnatelj dr. Jerovšek (stava) 100 D. Na gostiji Horvat—Kraj čič, Muretinci (Sv. Marjeta) 100 D. Na Skaletovi gostiji v Žičah 96.50 D. Ravnatelj Zivortnik (stava) 75 D. Na gostiji Fr. Pojškruh in Mar. Hren nabrali gostje na predlog Antona Ugovšek 40 D. Mohorjani pri Sv. Kungoti darovali 15 D. Vsem darovalcem prisrčna zahvala! Zraven pošnja: Ne pozabite ubogih lačnih dijakov! Sedež Dijaške večerje je v Mariboru v Cirilovi tiskarni.

Opozarjamo na licitacijo v Mariboru, Gosposka ulica št. 46, ki se vrši nepreklicno dne 11. marca t. l.

Tesno zaprtje odpravite ako pijete Radensko vodo!

Dopisi.

Prevalje. Kat. izobraževalno društvo ima dne 1. marca pri prvi božji službi z društveni dvorani na Fari svoje redno mesečno zborovanje, na katero vabi v prvi vrsti kmečko ljudstvo, tudi nečlane, ker bo spored zanj važen in zanimiv. Pridite vsil!

Ribnica na Pohorju. Na naslov okrajnega glavarstva v Prevaljah! Propadli kandidat Podlesnik, po domače Dornik, je bil med vojsko župan in si je vnet za dobrobit občine s pomočjo ruskih ujetnikov zgradil zasebno cesto. Četudi gre ta cesta tik ob občinski cesti, ki propada, četudi je mejašem ob tej privatni cesti zagotovil, da se je bodo smeli posluževati, dela sedaj v svoji veliki nesebičnosti in ljubezni do bližnjega vsakomur zapreke, ki se hoče te ceste posluževati. Prosimo, da okrajno glavarstvo ugotovi, ali so bili ruski vojni ujetniki na razpolago za gradnjo zasebne ali občinske ceste, kakor tudi, ali ni župan Podlesnik oškodoval občine s tem, da je uporabil vojne ujetnike v svoje zasebne namene. Zanimivo bi bilo tudi izvedeti, ali se je iz občinske blagajne kaj prispevalo za gradnjo te zasebne ceste. Ljudstvo je pri nas razburjeno, tudi sedanji župan se čudno izraža o svojem predniku in se čudi, da ima Podlesnik še to drznost, da še upa sedeti v občinskem odboru, v odboru one občine, za katere dobrobit se kot župan v času, ko so drugi občani trpeli v vojni, on pa lepo doma sedel in si kopicil premoženje, ni pravič brigal. Dornik je pristen liberal, za svoj žep vnet kapitalist, vreden drug kapitalistov Pahernika in Mravljaka, zato pa je tudi preko slabostojne stranke čez radikalno stranko našel izhod k bankratski Žerjavovi stranki. Rovedni smo, za katero stranko si bo prihodnjic brusil pete, saj pripada pri vsaki volitvi drugi stranki!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tukaj se je poročil dne 18. t. m. g. Ivan Sužnik, posestnik ter načelnik tukajšnjega Orla z g. Liziko Lorbek, pridno članico naših društev. Vrlima našima prosvetnim delavcema obilo sreče in božjega blagoslova. — V soboto smo pokopali učitelja Franca Čuček.

Polenshak pri Ptujju. Prav prisrčno veselje je vladalo pretekli teden v naši zavedni, krščanski hiši Zuranovi v Polenah. Poročila se je domača hčerka Ana z mladeničem Jožetom Franček iz Gorišinec. Veseli gostje so se spomnili tudi naših novih bodočih zvonov in se potom licitacije, »za sad medu«, nabrali 1002 kroni. — Iskrena želja pridnim gostom; novoporočencema pa obilo sreče in blagoslova iz nebes.

Slovenjgradec. Glede naših razmer treba enkrat spregovoriti resno besedo, osobito z ozirom na grde napade v »Jutru«, o katerih trdijo demokratični uradniki, da izhajajo iz trgovskih krogov. Najprej moramo omeniti, da so same trije trgovci in sicer Laure, Deberski in Kopač naši pristaši in vredni, da se jih podpira, ostali in naj se, kakor to dela Rojnik, še tako hlinijo in prilizujejo kmečkemu ljudstvu, so sami s svojimi uslužbenci vred zagrizeni liberalni Sokoli in orjunci. Vsa domačina v Slovenjgradu dobro ve, da bi ne bil mogoč ne Sokol in ne orjuna v Slovenjgradu, ako bi teh dveh društev ne vzdrževali liberalni učitelji ter liberalni trgovci s svojimi uslužbenci. Liberalni učitelji so privandrali s cudicami k nam, domače naše krščansko kmečko ljudstvo jim je pripomoglo do milijonov, sedaj pa preganajo vse, kar je krščanskega in ne trobi v liberalni rog. Liberalni trgovec Rojnik pa še povabi večkrat k nam neke prijatelje, rojake, »trgovske« potnike, ki napadajo po gostilnah mirne ljudi, imajo nad tem strašno veselje, a kmetov v trgovini taji, da je član liberalnega Sokola in orjuna. Korajža pa taka, g. Rojnik! Gospodje liberalni trgovci, zavedajte se tega, da vračate Vaši somišljeniki uradniki, ki imajo toliko korajže kakor g. Rojnik, za vse nelepe dogodke vso krivdo na Vas in se vam smejejo, da si odbijete krščansko kmečko ljudstvo, katero je vsled Vaše nestrpnosti in liberalne zagrizenosti primorano, da v bodoče obiskuje le trgovine Laure, De-

bersok in Kopač, ostale trgovine pa prepusti Sokolom in Jančcem.

Mozirje. Pri minulih volitvah so tukajšnji naprednjaki želeli na vse kriplice za Pivkovo žerjavščino in s tem za svojo krivico in nasilja centralizma. Celo sam trški župan je na dan volitev na trgu agitiral za 4. Skrinjico. Na Pivkovo plakato so naprednjaki po vsej pravici nalepili sliko krvavih rok. Agitirali in voliti za jutrovec, to je naprednjaki, ako pa se s tem Pašičev centralizem okrepi ter bo se huje pritiskal in izžemal, tedaj pa bodo protestirali in molodovali za usmiljenje pri onih, katerim so sami spletki bli in dali v roke, kakor se je to zgodilo v minulem letu ob priliki selitve politične ekspoziture iz Mozirja v Gornji-grad, ko so ravno naprednjaki sklicali proti temu protestni shod in bili najhujši kričarji in zabavljači. Da, da, značaji pa takil

Sv. Andraž pri Velenju. Poročila se je dne 16. t. m. Angela Brunšek iz ugledne Andrejčeve hiše z vrlim mladeničem našim zavednim somišljenikom Francetom Tomišek. Bila je vneta članica Marijine družbe, Dekliške zveze ter večletna cerkvena pevka. Oba sta pela na koru v slavo božjo. Tudi pri raznih prireditvah tukajšnjega Kat. izobraževalnega društva sta bila vseskozi zvesta in nemorna sodelavca, zato se njima tem potom za njun trud najlepše zahvaljujemo ter želimo novemu paru obilo sreče in božjega blagoslova. — V nedeljo, dne 1. marca, pa ima tukajšnje Prosvetno društvo redni občni zbor z navadnim sporedom in sicer popoldne po večernicah v društvenih prostorih. Vsi, tudi nečlani, zlasti pa Dekliška zveza, se vabite k množestvilni udeležbi, za člane seveda obvezno. Odbor.

Vojnik. Volitve dne 8. februarja so se pri nas mirno vršile, samo dopoldan so se nekoliko prepirali, ker je prišlo precej volilcev, da bi svojo volilno dolžnost storili, a niso smeli voliti, ker niso bili v imeniku zabeleženi. Kdo je tega kriv? Nekaj volilci sami, največ pa tisti, kdor je imenik sestavljal, ker je nekaj takšnih nalašč izpustil, kateri so že 20 let posestniki v občini. Tako se je zgodilo tudi leta 1923. Tega je krivo nekaj Judeževih grošev. Popoldan je prišlo 10 volilcev SLS lepo mirno na volišče in so opravili svojo volilno dolžnost in potem se mirno podali proti domu. Ker naenkrat se odpro okna pri gostilni Vrečer in začne nekaj neznačajnih ploharjev s pomočjo ženskkih jezikov kričati: »Zdaj grejo klerikalci in ploskati z rokami in klicati: »Bravo, »Gospodar! Kje je »Gospodar?« A volilci so šli mirno vsak na svoj dom. Nekoliko pozneje je stalo zopet pet pristašev SLS in zopet se odpre okno pri zgorajšnji gostilni in začne neko deklinacijo kričati: »Bravo, »Gospodar! Kje je »Gospodar?« Sedaj pa javno povemo: Tukaj je »Slovenski Gospodar«, le oglejte si ga dobro in smo tudi veseli, da še imamo drugih gostiln za gosti, kjer se ne zbira ta čez klerikalce zabavljaška, brezvestna, kulturno zastala družba.

Dramlje. Z ozirom na dopis v »Kmetijskem listu« z dne 30. januarja 1925, št. 7, iz Dramelj pozivljam nepodpisane dopisnike, da mi v dopisu imenovane reči o mojih družinskih razmerah dokaže kot golo resnico. Ako mi pa tega ne dokaže, ga pa imenujem javnega obrekovalca in lažnjavca. Sedaj pa le s korajžo na delo! — M. Preložnik.

Marija Gradec pri Laškem. Dr. Roš ima vedno nesrečo. Pri predzadnjih državnozbornih volitvah nam je Roš pošiljal pismene prošnje v nefrankiranih pismih, da naj njega volimo, pa prejeli smo pisma celi teden prej in smo na Roševo milo prošnjo pozabili. Pri letošnjih volitvah je bil dr. Roš prepočasen. Večina volilcev je prejela Roševa pisma že potem, ko je izvršila svojo volilno dolžnost in vrgla kroglice v prvo skrinjico. Omeniti treba, da se je dr. Roš poboljšal. Predlanskim na njegovih pismih ni bilo enantk, letos je bilo vse pravilno frankirano. V svojih pismih je klical dr. Roš: Odločilo se hočem boriti za red in mir v državi, za pravični bratski sporazum itd. Mi volilci smo ustregli tej Roševi želji in smo volili stranko, ki tudi v javnosti zastopa, kar on v pismih zasebno priporoča. In tako se je zgodilo, da je v naši občini dobila naša SLS od 588 oddanih glasov 547, število, ki ga še nismo nikdar dosegli. Radič 14, Pivko 16, Pucelj 1, Makuc 3, Schauer 1, Korun 2 itd. Dr. Roš pa lahko prepeva tisto narodno: »Ti pa boš doma ostala...«

Laški okraj. Demokratje so s svojim narodnim blokom, ali kakor so ljudje rekli: nerodnim plohom, v našem okraju zopet pogoreli. Ljudem se je škoda zdela Roša popeljati v Belgrad in so ga doma obdržali. Najbolje se je odvezal radikal Celinsk in volišču Marija Gradec. Skoraj celi dan je sedel pri svoji skrinjici in ljudem mežikal, ko so pa zvečer odprli njegovo deveto skrinjico, ni bilo nobene kroglice notri...

O prebavi hranil.

Vsako izmed nas ve iz lastnega prepričanja, da postanemo dalje časa siti, ako smo za kosilo grizli svinjako pečenko, kakor pa, če smo se najedli mlečnega zdroba ali kaše. Včasih nismo občutili prav nobenega glada po več dni, akoravno nismo jedli kaj takega, kar bi imelo napolnjevati naša prebavila za daljšo dobo.

Kdor pozna redilno moč te in one hrane je prišel na to, da je večja ali manjša količina redilnih snovi v njej na potolaženje lačnega želodca brezpomembna, kajti človeško telo je kakor rastlina, ki se prilagodi tudi neugodnemu podnebju in zemlji. Celo eno in isto živilo je z ozirom na prehrano človeka različne vrednosti ter zavisi večkrat od tega, v kakšnem stanju smo dotično živilo povzili, n. pr. jajca.

Kaj naj velja kot merilo glede počutka sitosti po zavzivanju posameznih jedil? Kot merilo naj služi okolnost, kako naša prebavila izkoriščajo redilne snovi

v hrani. Kako je hrana, katero uživajo ljudje širom sveta različna po svoji vnanosti in po svojem izvoru, prav tako različna je tudi po svoji prebavnosti. Vrednost hrane torej ne presojamo samo po množini, temveč tudi po prebavnosti posameznih redilnih snovi v njej.

Ker so jedila različna po vsebini redilnih snovi ter imajo nekatera mnogo beljakovin, pa malo toščice, ali druga skoraj sam škrob in nič beljakovin, zato mora umna gospodinja spoznavati naše najnavadnejše jedi po njih redilni vrednosti, da jih more mešati in združevati zdravju družine v korist, sebi v čast.

Blagor tistim, ki si s pijančevanjem ali pa neredno hrano svojih prebavil niso pokvarili. Da ohranimo prebavila čvrsta in zdrava je potrebno, da se varujemo predvsem enostranosti v prehrani. Preobilna mesna hrana je zdravemu človeku gotovo na kvar. Ne zamejutimo nikoli mleka in mlečnih jedil; steber vse prehrane bodi kruh in močnate jedi, zraven pa nabroj različnih pridelkov, ki jih nudita vrt in polje, okusno sadje in sočnata zelenjava. Le priprosta, a raznovrstna in redilna hrana bo ohranila prebavila in telesne sokove zdrave.

Modro in previdno naj torej združuje darove iz živalskega in rastlinskega sveta, kdor hoče ustrezati sebi in zarodu svojemu.

Zanimivo je vprašanje, ali naj človek uživa bolj živalsko ali rastlinsko hrano. Stvar vsacega posameznika je, da uživa tisto hrano, ki njegovemu okusu in želodcu najbolj prija. Po človeškem zobovju in prebavilnih sodijo zdravniki, da je človek ustvarjen za mešano hrano.

V katerem času prebavi zdrav želodec posamezna jedila, kaže naslednja tabela:

Jajca surova, raztepena v 1 uri 30 minut, surova neraztepena v 2 urah, pečena v 2 urah 15 min., ocvrta z moko in mlekom v 2 urah 45 min., mehko kuhana v 3 urah, trdo kuhana v 3 urah 30 min., riž, kuhan v 1 uri, Svinjske noge, kuhane v 1 uri, Jabolka surova, sladka, prhka v 1 uri, kislja, prhka v 2 urah, kislja trda v 2 urah 50 min., jabolčni cmok, kuhan v 3 urah, Mleko, surovo ali kuhano v 2 urah, Zelje surovo kot solata v 2 urah, kuhano v 4 urah 30 min., divjačina pečena v 1 uri 35 min., možgani kuhani v 1 uri 45 min., goveja jetra pečena v 2 urah, puran kuhan v 2 urah 45 min., pečen v 2 urah 30 min., gos pečena v 2 urah 30 min., kokoš pečena v 4 urah, zajec z omako v 2 urah, fižol v stročju kuhan v 2 urah 30 min., krompir pečen v 2 urah 30 min., kuhan v 3 urah 30 min., fižol v 3 urah, stari sir, surov v 3 urah 30 min., koruzni žganci v 3 urah, koruzni kruh v 3 urah 15 min., pšenični kruh v 3 urah 30 min., ječmena kaša v 2 urah, mrkev kuhana v 3 urah 15 min., juha iz hrbenčice v 4 urah 15 min., hrustanec kuhan v 4 urah 15 min., Kokošja juha v 3 urah, fižolova juha v 3 urah, goveja juha z zelenjavo v 4 urah, goveje meso kuhano v 2 urah 45 min., oprazeno v 3 urah, suho, pečeno v 3 urah 30 min., scmarjeno v 4 urah, staro, trdo, kuhano v 4 urah 15 min., teletina sveža, pečena v 4 urah, scmarjena v 4 urah 30 min., raca domača, pečena v 4 urah, divja pečena v 4 urah 30 min., svinjsko meso sveže nasoljeno, surovo v 3 urah, sparjeno v 3 urah, pečeno v 3 urah 15 min., scmarjeno v 4 urah 15 min., kuhano v 4 urah 30 min., staro pečeno v 5 urah 15 min., v kitah, kuhano v 5 urah 30 min.

Iz gornjega je razvidno, da je prebava v veliki meri odvisna od tega, na kakšen način so jedila pripravljena. V splošnem lahko rečemo, da so jedila v surovem stanju lažje prebavljiva, nego v kuhanem ali pečenem, n. pr. jajca, zelje in nekatere vrste mesa. Le pri mleku vidimo, da je v kuhanem in surovem stanju enako prebavljivo. Ne kaže torej kuhati jedila, ki so v surovem stanju prikladnejša, nego v kuhanem.

Marsikoga utegne zanimati kakšen vpliv imajo na prebavo kava, čaj in raznovrstne alkoholne pijače. Kava in čaj sta, kakor znano brez redilne vrednosti in zato kot ljudska hrana ne moreta priti v poštev. Kava in čaj, četudi po svoji kemični sestavi neškodljiva, otežujeta v nepotrebnem človeška prebavila. Zajutrak, obstoječ iz črne kave ali čaja vsled tega ne more dati moči delavcu, ki gre na polje, v vinograd ali gozd, še manj pa more ohraniti otroke zdrave in rdečelične.

Enako kot črna kava in čaj tudi alkoholne pijače ne vplivajo na prebavila ugodno. Trenutno se sicer občutimo okrepane, trajno dobrega učinka pa alkohol na naša prebavila nima. Alkohol je namreč strup in ostane tudi strup, čeprav ga zavzivamo v neznatnih količinah. Debelost pivcev, na katero se nekateri radi sklicujejo, kadar tolažijo svojo vest, ni izraz zdravja, temveč predhodnik neoglasja v organizmu, ki pripravlja pot poznejšim boleznim in končuje čisto s spridenjem vsega drobovja. Zlasti pa opešajo pod trajnim vplivom alkohola duševne sile, ker so živčne stanice in stanice možganov tisti del telesa, ki najbolj slastno vsrkavajo alkohol. Odtod izvira tudi trditev, da je vino stopilo v glavo.

Uporaba težkih alkoholnih pijač je upravičena samo v slučaju močnega prehlada, ko gre za to, da spravimo kri v silen obtok in na ta način s pomočjo alkohola spravimo skozi potne luknjice škodljive snovi iz telesa, ki bi sicer povzročale dolgotrajno bolečavost celega organizma.

Kako zdravimo pokvarjen želodec? Kdor ima slab, pokvarjen želodec, sme vživati samo lahko prebavljivo hrano v nepreveliki množini. Vsako prekoračenje gotove mere obtežuje želodec in vodi šele do prave bolezni.

Predvsem je zavzivati riž na mleku in vodi, zrelo sadje, stare zemlje in druga lahko prebavljiva hrano. Po vsaki malici pijemo nekaj požirkov sveže vode, ki želodcu posebno dobro de. Spočetka izpijemo le toliko vode, kolikor je želodec lahko sprejel in šele potem več. Drgnjenje celega telesa, kopeli ali samo delni polivi po

trebuhi so v slučajih slabe prebave zelo na mestu. — Mnogo gibanja v svežem zraku in skrb za redne telesne iztebke so prav tako izvrstni pripomočki k boljši prebavi. Kajti, kakor gotovo bi človek umrl po določenem času brez jedi in pijače, ravno tako bi bili šteti dnevi njegovega življenja, ako bi se zaprla pot njegovim telesnim iztebkom.

Zlato pravilo za ohranitev zdravih prebavil je zmernost v jedi in pijači in preprostost v izbiranju jedil. Ostre in pekoče dišave (poper, paprika), kis in sol naj se rabijo previdno; istotako se ogibajmo pretirane enostranosti in sladkosnednosti. Jejmo počasi in vsako jed dobro prežvečimo, predno jo pošljemo v želodec. — Ogibajmo se preveč mrzlih ali vročih jedi in privoščimo želodcu potrebnega odmora. Če slutimo, da je jed pokvarjena, ali nam dobro ne tekne, ostanimo rajši lačni ter ne zavidajmo drugih, ki jedo s polnim apetitom.

Vekoslav Stampar.

Gospodarske vesti.

ZATIRAJMO PRAVOCASNO POLJSKE MIŠI

Pred kratem se je čitalo v časopisih, da so napravile poljske miši na Čehoslovaškem ogromno škodo in da so posevki uničeni. Slabo stanje posevkov je tudi drugod vplivalo na cene pri pšenici v drugih državah in tudi pri nas, čeravno smo agrarna država, ker so šle cene navzgor v škodo našega malega posestnika, ki mora nakupovati pšenično moko.

Proti poljskim mišim se rabijo manj ali več nevarna sredstva. Sokial-pogače se niso izkazale. Strihnimovec je silno strupen, a učinkoval ni tako, kakor bi si želeli. Z Löfflerjevimi bacili, ki naj bi zanetili kugo pri poljskih miših, niso ljudje nikakor zadovoljni. Ljudstvo bi si želelo fosforjevih pilul posebno tam, kjer so bili na nje navajeni in to je v Prekmurju. Žalibog so fosforove pilule tak strašen strup, da bi zdravstvena oblast morala nastopiti z vso silo proti temu sredstvu, če bi se dal narodu v roke. To pa iz lahko umljivih vzrokov, ker pride vsako leto po par umorov s strupi pred poroto. Koliko nesreč, če bi si lahko vsakdo poskrbel tak strup sam n. pr. s tem, če bi ga pobral iz mišjih lukenj, z namenom, da bi škodoval svojem bližnjemu!

Zato se trudijo kemiki najti sredstva, da pomorijo miši s strupenimi plini, ker se je izkazalo, da je to posebno učinkovito sredstvo bilo že pri vojskovanju.

Pri zadnji anketi za povzdig kmetijstva mi je bila dana prilika, da sem praktično kazal, kako se uničujejo poljske miši s sredstvom, ki je znano pod imenom Hora. Žalibog je to sredstvo na prvi pogled drago, saj plača ena patrona nič manj kakor 3 dinarje carine pri uvozu v našo državo. Ko se tozadevno doseže carine prosti uvoz, bo stala taka patrona za 3 dinarje manj, kakor dandanes, ko stane 10 dinarjev. Če se pomisli, da se bo dalo uničiti z 7 dinarji 30 gnezd poljskih miši, je to še vedno drago. Če bi pravocasnno imeli tako sredstvo na razpolago, kakor je Hora priprava in če bi se je posluževali sistematično, ne bi mišja nadloga zavzela takih dimenzij, da bomo morali vsi seči globoko v žep. Po lastnih skušnjah trdim, da je Hora priprava najbolj prikladno sredstvo za zatiranje miši ob vsakem vremenu tekom celega leta, ker razvija goreča Hora patrona v Hora pripravi tak smrdeč in strupen plin, da mora vsaka miš poginiti v rovu takoj, ko zaduha prvič njen smrtonosni plin in ker onemogoča gosti plin dostop zraku v rovu.

Zatiranje poljskih miši s Hora pripravo je tudi zaradi tega tako prikladen, ker ne zahteva nobenih predpriprav in ker se lahko ukvarjajo z zatiranjem poljskih miši tudi naši še šoli obvezni otroci, ker jim ne preti nobena nevarnost pri takem zatiranju in bodo imeli še svoje posebno veselje, ker od naših pradedov tiči še nekaj lovske krvi v žilah nas vseh.

Posestnikom pa polagam toplo na srce željo, naj resno premišlujejo, kaka velika škoda jim preti od strani poljskih miši, naj se razgovarjajo med seboj o tej stvari in naj po premišljenem preudarku kupijo Hora pripravo in Hora patrone za zatiranje poljskih miši. H. M.

Mariborski tržni dan. Mariborski trg dne 21. februarja je bil sicer prav dobro preskrbljen, toda slabo obiskan. Slenarji so pripeljali 87 vozov svinjskega mesa na trg, nekateri so imeli kar po 4 do 6 prašičev naloženih na vozovih. Prodajali so svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa govedino po 15 do 17.50 din., teletino po 18 do 20 din., svinjino po 20 do 22 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 40 do 45 din., drob po 8 do 15 din. 1 kg. Nekateri so prodajali vse tri vrste mesa po 20 din. kg povprečno. — Perutnina. Bilo jo je okoli 500 komadov na trgu. Cene so jej bile kakor pretečni teden: kokošem 25 do 60 din., racam in gosem 60 do 100 din. in puranom 100 do 200 din. komad. — Domači zajčki so se prodajali po navadni ceni 10 do 50 din. komad. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Tega je bilo 6 vozov. Cene so bile krompirju 10.50 din. za mernik, zeljnatim glavam, ohrovtu in endivij-solati 1.50 do 8 din. komad, solati 15 do 16 din., kislemu zelju 3.50 din., kislji repi 2 din. kg, čebuli 3 do 6 din., česnu 4 do 10 din. venec, jabolkom 2.50 do 6 din., hruškam 6 do 20 din., deteljem 25 do 50 din., figam 15 do 16 din. kg (oziroma 6 do 10 din. venec), limonam 0.75 do 1 din., pomarančam 1 do 2.50 din. komad, maslu 40 do 45 din., kuhanemu 54 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., bučnemu olju 25 do 30 din. l, jajcam 1 do 1.25 din. komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 100 din., brezove metle po 2 do 5 din. komad. Koruzna slama po 25 do 30 din. vreča. — Seno in slama. V sredo, dne 19. t. m., so